

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobkyně: **Z. Š.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní třída 16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutím ze dne 1. 11. 2022, čj. 10.01-000563/22-002 a čj. 10.01-000565/22-002, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2023, čj. 17 A 110/2022-99,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2023, čj. 17 A 110/2022-99, **se ruší** a věc **se vrací** městskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně v říjnu 2022 dvakrát požádala Českou advokátní komoru o určení advokáta k poskytnutí právní služby (§ 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Konkrétně šlo o zastupování v řízení o ústavních stížnostech proti dvěma rozhodnutím NSS.

[2] Komora žádostem nevyhověla ze tří důvodů. Žalobkyně podle ní:

- nepodala žádosti včas (§ 18 odst. 2 zákona o advokacii);
- nedoložila své příjmové a majetkové poměry (§ 18c odst. 1 téhož zákona ve znění účinném do 31. 12. 2023); a
- zneužila právo na bezplatnou právní pomoc (§ 18c odst. 5).

[3] Žádný z těchto důvodů neobstál před městským soudem, u kterého se žalobkyně proti oběma rozhodnutím Komory bránila žalobou.

[4] Proti rozsudku městského soudu podala Komora kasační stížnost. Ke každému z důvodů, pro které žádostem nevyhověla, argumentovala, proč podle ní ob stojí.

[5] NSS je obecně vázán důvody kasační stížnosti. To však neplatí mimo jiné tehdy, bylo-li řízení před krajským soudem zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 4 s. ř. s.].

[6] Takovou vadu NSS v této věci shledal. Městský soud totiž překročil žalobní body, a porušil tak § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého *soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí*. Vymezením žalobních bodů žalobce vymezuje rozsah přezkumu prováděného krajským soudem (např. rozsudky NSS ze dne 31. 8. 2005, čj. 6 As 45/2004-84, nebo ze dne 16. 12. 2009, čj. 6 A 72/2001-75). Krajský soud se dopustí zásadní vady řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí, zruší-li rozhodnutí správního orgánu na základě důvodu (žalobního bodu), který žalobce neuplatnil (např. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, čj. 7 Afs 216/2006-63).

[7] V tomto případě byla žaloba velmi stručná – samotná argumentace nepřesahovala ani jednu stranu textu. Je přitom patrné, že žalobkyně se bránila jak proti závěru Komory, že její žádosti nebyly včasné, tak proti tomu, že k žádostem nedoložila své příjmové a majetkové poměry. Třetí z důvodů, na kterých Komora založila svá rozhodnutí, tedy že žalobkyně zneužila právo na (bezplatnou) právní pomoc, však žalobkyně nijak nezpochybňovala. Žaloba neobsahuje ani náznak argumentace proti závěrům Komory, že žalobkyně zjevně nadužívá institut určení advokáta a že jí nejde především o určení advokáta k ochraně jejích práv, ale o samotné podání žádosti a následné vyvolání sporu. Ani z rekapitulace žaloby v napadeném rozsudku (body 2–6) není zřejmé, na základě kterých tvrzení či argumentů žaloby městský soud dovodil, že žalobkyně nesouhlasí i se závěrem Komory o zneužívání práva.

[8] Městský soud se tedy otázkou zneužití práva nemohl zabývat, neboť ji žalobkyně neuplatnila jako žalobní bod. Pokud by se touto otázkou nezabýval, nemohl by rozhodnutí Komory zrušit. Podle judikatury NSS totiž každý z důvodů pro neurčení advokáta – tedy i zneužití práva podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii – postačí sám o sobě k tomu, aby Komora advokáta žadateli neurčila (naposledy např. rozsudek ze dne 27. 6. 2024, čj. 8 As 22/2024-57, bod 15). Pokud tedy žalobkyně nezpochybnila byť jen jeden ze tří důvodů, pro které jí Komora neurčila advokáta, napadená rozhodnutí je třeba považovat za zákonná. Městský soud proto měl žalobu zamítnout.

[9] NSS tedy napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu. V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[10] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2024

Michaela Bejčková

pokračování

předsedkyně senátu